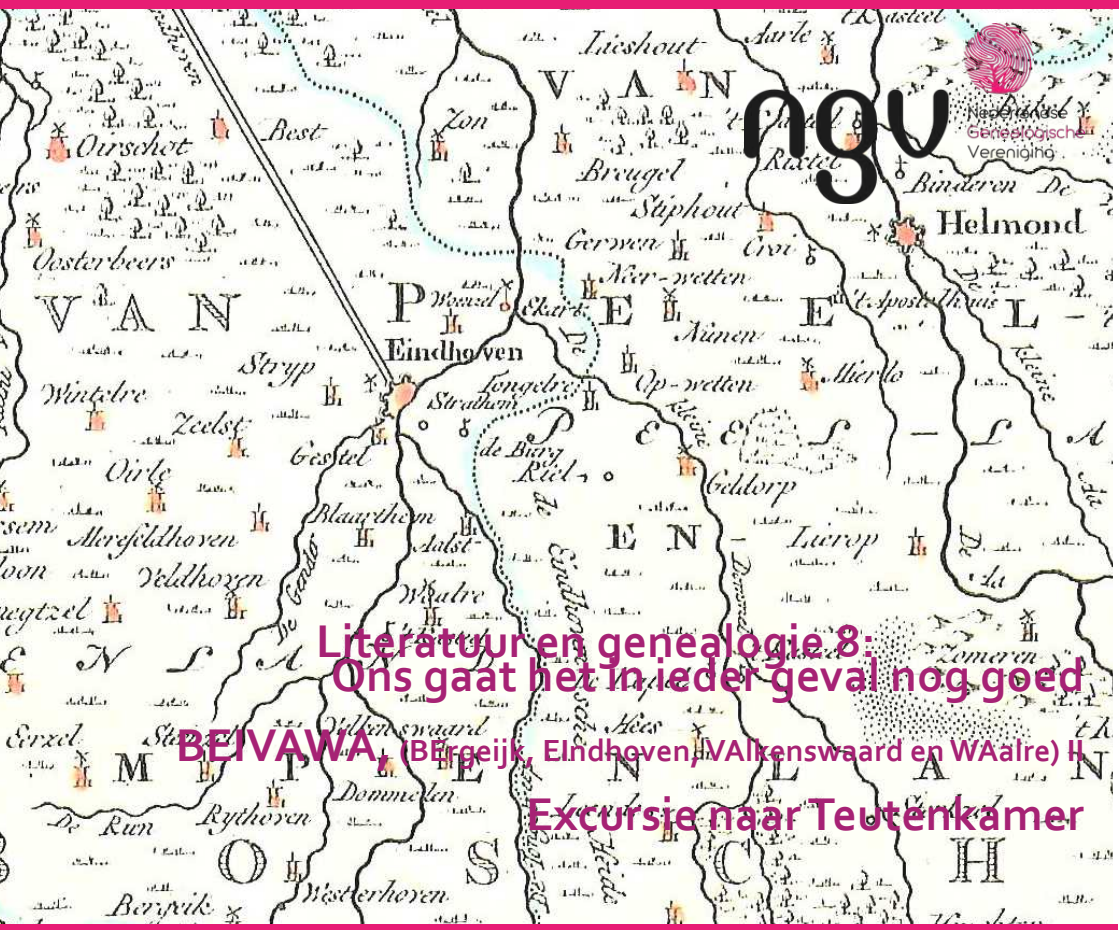

De Twee Kwartieren

Genealogisch tijdschrift voor
Kempen- en Peelland

ngv

Literatuur en genealogie 8:
Ons gaat het in ieder geval nog goed

BEIVAWA (Bergeijk, Eindhoven, Valkenswaard en Waalre) II

Excursie naar Teutenkamer

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

Jaargang 27 | Nr. 2 | verschijnt 1 x per kwartaal | juni 2019

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
Afdeling KEMPEN- en PEELLAND

Inhoudsopgave

- 2 Inhoudsopgave
- 3 Van de redactie
- 4 Bestuursmededelingen
- 4 Bestuursvergaderingen
- 4 Cursussen en workshops
- 4 Stamboomsprekuren
- 5 Excursie naar Teutenkamer
- 6 Geplande bijeenkomsten
- 6 Terugblik op ledenactiviteiten
- 9 Antomijna? Nee, Ansemijna!
- 10 Dhr. van Splunder 40 jaar NGV
- 11 Oud Schrift
- 11 Mijn workshop 'Wij maken samen een familiewapen'
- 14 Literatuur en genealogie 8: Ons gaat het in ieder geval nog goed
- 25 BEIWAWA, (BERgeijk, Eindhoven, VALkenswaard en WAalre) II
- 35 Stamboomonderzoek digitaal: Duitsland
- 35 Bibliotheek: aanwinsten boeken
- 36 Transcriptie oud schrift
- 37 Mutaties ledenlijst
- 37 Colofon

Niet ondertekende stukken worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redactie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden voor **1 augustus 2019**

Tevens bestaat de mogelijkheid om uw advertentie te plaatsen.

Voor informatie neemt u contact op met de redactie.

Redactieadres:

e-mailadres: redactiedtk@kpl.ngv.nl

postadres: Langakker 29 5283 TE BOXTEL

ISSN: 2589-6210

Waarom bent u eigenlijk lid van de NGV?

Het aantal leden van de NGV is in 2018 verder gedaald: van 6641 op 1 januari naar 6230 op 31 december. Dat lezen we in het bestuursverslag over 2018. Het hoofdbestuur maakt daarbij de volgende opmerking: "Zonder actieve inspanning tot het aantrekken van jongere leden slaat de vergrijzing snel en hard toe en is de toekomst van de vereniging in gevaar."

De IT-infrastructuur heeft de afgelopen periode voor veel ergernis gezorgd. De nieuwe website (www.ontdekkjouwverhaal.nl) biedt maar beperkte functionaliteiten, terwijl de oude (www.ngv.nl) voortijdig uit de lucht werd gehaald. Tijdens de AV van 25 mei gaf het hoofdbestuur informatie over het proces. Geconcludeerd mag worden dat de oude omgeving met veters en plakband aan elkaar hing, en dat de ombouw naar een veilige, betrouwbare en toekomstbestendige omgeving heel veel (vrijwilligers)werk heeft gekost.

Verschillende afdelingen van de NGV slagen er niet in voldoende nieuwe (bestuurs)leden te werven. Drie noodlijdende afdelingen zijn inmiddels samengevoegd in een afdeling Nationaal, de vierde staat op de nominatie om daaraan te worden toegevoegd. Onze Brabantse collega's van 's-Hertogenbosch-Tilburg en West-Noord-Brabant hebben zich inmiddels verenigd in de nieuwe afdeling West en Midden Brabant (WMB).

Na het succes van de Brabantdag Familiegeschiedenis op 4 november 2017 in het Provinciehuis in 's-Hertogenbosch organiseert de afdeling Betuwe op 19 september een nieuw landelijk evenement in het Agnietenhof in Tiel. Het symposium Dochters van Eva gaat over de vrouwelijke familie-historie, mtDNA, over uw oermoeders en hoe hun dochters hier terecht kwamen.

Ondanks dat leidt de leden crisis vanzelfsprekend tot nieuwe bezinning over de toekomst van de vereniging. Het is jammer dat de actieve deelnemers aan die discussie altijd een minderheid vormen. U ontvangt dit blad als een van de 286 leden van de afdeling Kempen- en Peelland. Met ongeveer een vijfde deel daarvan hebben we min of meer regelmatig contact, omdat zij vrijwilliger zijn of de afdelingsbijeenkomsten bezoeken. Als u niet tot die groep behoort is het voor ons nog steeds belangrijk om uw mening te kennen. Ook om te voorkomen dat de NGV besluiten neemt die niet in uw belang zijn. Want nieuwe leden werven is één ding, maar bestaande leden behouden is minstens zo belangrijk.

En dus interesseert ons het antwoord op de vraag boven aan de pagina bijzonder. Neemt u gerust contact op met ons om te vertellen waarom u lid bent van de NGV. En wat er nodig is om u als lid te behouden.

BESTUURSMEEDEDELINGEN

In de zomermaanden zijn er weinig activiteiten. Een periode van rust, ontspanning en ... eigen onderzoek. Wel alvast enige informatie over het najaarsprogramma. Tijdens de Afdelingsledenvergadering zijn de heren Martien van der Donk (vicevoorzitter, 2de penningmeester), Co van het Groenewoud (ledenadministratie, bibliotheek), Jacques Haubrich (penningmeester) herbenoemd. Dik Jager volgt per die datum Marie-Louise van Wijk op als secretaris, terwijl Marie-Louise als 2de secretaris en coördinator Evenementen verder gaat.

BESTUURSVERGADERINGEN

Het Bestuur vergadert op de woensdagen 5 juni en 4 september 2019. Hebt u onderwerpen waarvan u wilt dat het Bestuur die bespreekt, stuur die dan naar voorzitter@kpl.ngv.nl.

CURSUSSEN EN WORKSHOPS

Een cursus **GensDataPro** staat gepland in de herfst van dit jaar, evenals een beginnerscursus **Aldfaer**.

In het eerste halfjaar van 2020 gaat waarschijnlijk weer een cursus **Genealogie voor Beginners, Paleografie en Familiegenschap** (Genealogie voor Gevorderden) van start.

Wilt u als eerste de data weten? Of vast uw interesse kenbaar maken?

Mail dan naar cursussen@kpl.ngv.nl en noem daarbij de cursus van uw voorkeur.

Het Bestuur organiseert op **maandagavond 30 september** een **workshop** voor maximaal 15 beginnende KPL-leden. Het onderwerp is het opzoeken van genealogische informatie met behulp van WieWasWie, de website waarbij zeer veel archieven zijn aangesloten.

Via hetzelfde mailadres cursussen@kpl.ngv.nl kunt u zich hiervoor opgeven.

STAMBOOMSPREEKUREN

Al geruime tijd zijn bestuursleden en ondersteuners te vinden in enkele bibliotheken in onze afdelingsregio bij een stamboomspreekuur, een stam-

boomcafé of een genealogische inloop.

Zij helpen mensen met (eenvoudige) vragen over onderzoek naar hun voorouders. Vaak geven zij een voorzet om ze verder zelf te laten zoeken. Uiteraard proberen ze ook de bezoekers enthousiast te maken om lid te worden van de NGV-afdeling Kempen- en Peelland.

VOOR LEDEN EN NIET-LEDEN !

Wat sommigen zich niet realiseren is dat deze bijeenkomsten ook toegankelijk zijn voor onze leden. Dan is er tijd om rustig eens te kijken waar iemand vastloopt en hopelijk oplossingen te bieden waar hij wat aan heeft.

de Bibliotheek

Op zaterdag 14 september is er van 11.00 – 14.00 uur een 'Stamboomcafé' in Bibliotheek Eindhoven, Emmasingel 22, 5611 AZ Eindhoven

Misschien wilt u meedoen met de groep ondersteuners in Bibliotheken om beginnende genealogen te helpen en wegwijs te maken hoe te beginnen. Of wellicht wilt u de commissie Evenementen ondersteunen door mee te helpen sprekers te zoeken voor lezingen of excursies te organiseren. Meld u dan aan via secretaris@kpl.ngv.nl waarna een bestuurslid contact opneemt om een en ander door te spreken.

EXCURSIE NAAR TEUTENKAMER

Uit Wikipedia: Een teut is een rondreizende handelaar of ambachtsman die vanuit zijn thuisbasis in Westfalen of de Kempen met zijn koopwaar op de rug naar Nederland, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg of zelfs Denemarken trok. De teuten vertrokken in de lente naar andere streken om daar rond te venten of er een winkel open te houden. In de winter keerden ze terug om hun tijd thuis door te brengen. De Teuten onderscheidden zich van de gewone marskramers door een strakke organisatie in compagnieën met kenmerken van een gilde.

Op verzoek van de afdelingsledenvergadering heeft de evenementencommissie een excursie georganiseerd

Teutenbeeld in Mettingen (Anne Daubenspeck 1988)

Foto J.-H. Janßen - Eigen werk, CC BY-SA 3.0

naar de Teutenkamer in Hamont (B), zo'n 30 km van Eindhoven.

De datum: **zaterdag 21 september 2019 van 11 – 15 uur.**

Het programma: bezoek aan de Teutenkamer met rondleiding, lunch en een stadswandeling onder leiding van een gids.

De afdeling betaalt de rondleiding en wandeling. Reis- en lunchkosten zijn voor eigen rekening.

Maximum aantal deelnemers: 25.

Aanmelden via secretaris@kpl.ngv.nl.

GEPLANDE BIJEENKOMSTEN

De afdelingsbijeenkomsten vinden plaats in Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ Eindhoven.

Tenzij anders aangegeven is de zaal open vanaf 19.30 uur. Het programma begint om 20.00 uur.

Tijdens de bijeenkomsten is er informatie beschikbaar over GensDataPro, er is gelegenheid om boeken te lenen uit de afdelingsbibliotheek en ook de afdeling Communicatie is aanwezig.

Dinsdag 10 september 2019: Lezing: onderwerp en spreker nog niet bekend

Dinsdag 15 oktober 2019: Lezing: onderwerp en spreker nog niet bekend

Dinsdag 12 november 2019: **afdelingsledenvergadering & Sporen (zaal open om 19.00 uur)**

Meer informatie in de volgende De Twee Kwartieren, in de Nieuwsbrief en op de [KPL-site](#).

TERUGBLIK OP LEDENACTIVITEITEN

Op 12 februari gaf onze voorzitter Anton Neggerts een lezing over het onderwerp Arm en Rijk in de genealogie.

Psychologische trauma's en de aanleg voor bepaalde ziektes zijn nogal eens overerfbaar. Dat geldt ook over de welstand of de armoede door de generaties heen.

Wanneer we de familiegeschiedenis onderzoeken zien we de brede maatschappelijke veranderingen en ontwikkelingen en die zien we terug in de geschiedenis van onze familie.

In deze lezing wordt nu ingezoomd op de mogelijkheden om de ontwikkeling van

de welstand van een familie te onderzoeken. Hiertoe bieden vele archiefbronnen toegang: notariële akten en de archieven van de armenzorg. Een andere indicator in katholieke kringen zijn de bidprentjes: tot 1900 vooral een gewoonte van de gegoede klasse, pas na de tweede wereldoorlog gemeengoed.

In de primaire bronnen leveren de DTB-boeken aanwijzingen: twee voornamen wijst eerder op welstand en ook treffen we wel aanduidingen van beroep of stand. In de tijd van Republiek trouwen de arme protestanten en de arme katholieken bij de predikant (de katholieken daarna nog een keer bij de pastoor), maar de notabelen (altijd protestant) en de rijkere katholieken trouwen bij de schepenbank. De begraafregisters zijn vaak ook kasregisters waarin de prijs van de begrafenis werd vastgelegd., waarbij de prijs een indicatie is van de welstand. De burgerlijke stand levert bij nauwkeurige lezing ook extra informatie: het beroep van de betrokkenen en de getuigen, of men kan lezen of schrijven, zelfs de mate van schrijfvaardigheid geeft een indicatie: onhandige hanenpoten of een vlot geschreven handtekening. De ontwikkeling van de aanduiding van het beroep van de vader van meerdere kinderen in de opeenvolgende geboorteaktes kan een ontwikkeling in opgaande of neergaande lijn laten zien.

De archieven van de belastingheffing laten ook zien wie arm en rijk zijn. Zeker de zogenaamde hoofdgeldlijsten. Het hoofdgeld is een heffing per persoon in een gezin. De armen zijn ervan vrijgesteld.

De borgbrieven. Een nieuwe inwoner in een dorp of stad is een financieel risico dat voor 1811 een nieuwe inwoner een borgbrief van zijn vorige woonplaats moest overleggen, waar bij deze borg stond voor het risico van armoede. Duidelijk gegoede nieuwe inwoners hadden meestal geen borgbrief nodig en echte armen kregen er geen. De poortersregisters zijn ook een goede bron: de poorters zijn meestal bemiddeld. Na 1811 is het goed te kijken naar de Patentregisters die veel informatie geven over bedrijven en beroepsgroepen. Ook de kiesregisters geven in de tijd van het censuskiesrecht goede informatie: alleen de belastingplichtigen mochten stemmen.

12 maart 2019: Lezing Prof. Dr. Arnoud-Jan Bijsterveld Over levensverhalen en struikelstenen

De spreker is hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg, leerstoel Cultuur in Brabant met als insteek levensverhalen.

Levensverhalen kleden een stamboom aan, en zo geven ze ook meer kleur aan de wereldgeschiedenis, die al te vaak een geschiedenis is van de "grote mannen". Dat kwam ook doordat er van het leven van gewone mensen zo weinig werd vast-

gelegd. Inkijkjes in het dagelijks leven van gewone mensen voor 1900 zijn vrij zeldzaam. In de 20ste eeuw leggen emancipatiebewegingen de oral history vast van de mensen waarvoor zij zich inzetten. De grote drama's van de 20ste eeuw worden bespreekbaar en bevattelijk door de levensverhalen van de mensen die deze drama's ondergingen. Door oudere familieleden te interviewen krijgt het verhaal van de stamboom meer kleur en leven.

De spreker laat zien hoe het nader uitzoeken van wie er voor hem in zijn huis woonden er toe leidde dat hij het levensverhaal van Bertram Polak kon reconstrueren. Bertram Polak woonde eens in dit huis en werd vermoord in Auschwitz. Zijn familie kon nog net op tijd in de meidagen van 1940 vluchten, maar hij was als officier gemobiliseerd en kon dus niet mee.

Uiteindelijk werd een groot aantal familieleden uit alle hoeken van de wereld teruggevonden en deels samen met hen kon het levensverhaal van Bertram Polak gereconstrueerd worden, uitmondend in de plaatsing van een Stolperstein voor het huis in Tilburg, waarbij een groot deel van de familie aanwezig was.

2 april 2019: Hoe doede gij da?

Lis van Leeuwen over Dirk en zijn nazaten uit Friesland.

Lis heeft samen met haar broer de van Leeuwens uitgezocht en later de familie Flapper uit Friesland. De oudste voorvader had alleen een voornaam: Dirk. De naam Flapper komt later via een echtgenote in de familie. Flapper is een beroepsnaam: een flapper vangt vogels met een flap, een soort val.

Ze heeft voor haar familie een overzicht van de stamboom gemaakt met bidprentjes etc. Ze heeft veel informatie gekregen door de nog levende familieleden te bezoeken. Alles bij elkaar een prachtig overzicht van de familiegeschiedenis in de vorm van een pdf-bestand zodat het overzicht makkelijk te distribueren is en voor iedereen makkelijk te lezen is. De volgende stap is om de genealogische gegevens uit het excelbestand over te zetten in een stamboomprogramma.

Tony Klomp over Viermaal Jan Thijssen

Tony is al dertig jaar bezig met genealogie. Haar gegevens zijn met noeste vlijt onttrokken uit de kaartenbakken van voor het internettijdperk!

Ze laat ons zien hoe ze heeft geworsteld met het moeilijke probleem van de verschillende namen van Jan Thijssen en hoe ze voldoende argumenten heeft gevon-

den om tot een conclusie te komen. Ze heeft viermaal een huwelijk gevonden van een Matthias Johannis Thijssen. Wat de zaak moeilijk maakte was ook dat de pastoor niet alleen zoals gebruikelijk de roepnaam verlatijnste maar ook de achternaam, terwijl de schepenbank het huwelijk met roepnaam en gewone achternaam vermeldde. Ze moest deze puzzel met veel moeite ontwarren om de correcte lijn van de stamboom vast te stellen. Met veel geduld heeft ze een overtuigende argumentatie gevonden.

ANTOMIJNA? NEE, ANSEMIJNA!

Toon van Gestel

Reactie op het artikel "Wilhelmina is Anselma" in de vorige De Twee Kwartieren, pagina 26.

Dat je soms niet kritisch genoeg kunt zijn, blijkt uit het verhaal over de overleden vrouw van Peter Mulder. Zij wordt daarin, zoals ook in *WieWasWie*, als Antomijna opgevoerd, maar er staat Ansemijna. Kijk naar de s-en en de -t's, naar de e's en de o's, in deze akte, zoals bijvoorbeeld in Moergestel en je ziet dat er Ansemijna staat. Al die vrijwilligers hebben bij het toegankelijk maken van de miljoenen aktes van de Burgerlijke Stand geweldig werk verricht. Maar dat wil niet zeggen, dat er geen fouten gemaakt zijn. Als je plaatselijk niet bekend bent, zul je bv de familienaam Dalleu in Waalwijk lezen als Dallen; ook zal de tijd ontbroken hebben, of heeft men die zich niet gegund om een Ansemijna te ontcijferen. Zelf twijfel ik regelmatig aan mezelf en daarbij helpt het om in de akte zelf te kijken, hoe bepaalde letters worden geschreven. Zo wijst in deze akte elke t omhoog, loopt er boven een horizontale streep doorheen zit er beneden geen krul naar links, maar naar rechts. Na An- komt er dus een -s. Deze komt overeen met de -s in Moergest-el, waar je beide letters mooi naast elkaar hebt staan en 4 keer de gelegenheid hebt om met elkaar te vergelijken. Dat geldt ook voor de o en de e, die in M-oergestel naast elkaar de verschillen tonen. Je ziet dan, hoe de e telkens uit de pen gefrut wordt, zonder enige moeite om het boogje boven, het boogje onder en de opening ertussen in rechts, goed uit de verf te laten komen. Een andere manier, die werkt is om in gedachten zelf de letters te schrijven, zoals ze destijds op het papier terecht gekomen zijn. Dan komt het schrijfpatroon en de schrijfroutine van destijds tussen jouw oren te zitten. Ansemijna dus. Terug naar de doopakte: Met de kennis van de overlijdensakte, die nu goed wordt gelezen, wordt het heel aannemelijk dat de doorgestreepte naam ook Ansemijna is. Zelf herinner ik me de

twee Hilvarenbeekse naamgenoten Joannes van Gestel, die om beurten vader werden, waarvan de een met een Jacomina Janssen, de ander met een Willemina Janssen was getrouwd: totdat Mina werd begraven en bij mij het kwartje viel. Zo zal ook deze Mina als Wilhelmina vermeld zijn. Maar Antonia! Hoe kom je daar nou bij! Overigens 1: dochter Jacoba trouwt op 11.2.1831 met Arnoldus van Gestel (nee, geen familie). In de huwelijksakte wordt Ansemijna Wilhelmina genoemd. En nee! Ook deze Arnoldus is geen familie van Joannes en zijn Mina. Overigens 2: Omdat we de echtgenoot en de ouders kennen is er geen enkel probleem om deze persoon te identificeren; het doet er dus verder nauwelijks toe.

DHR. VAN SPLUNDER 40 JAAR LID NGV

Astrid Magijse en Peter Roosenboom bezochten namens de vereniging M. van Splunder (83 jaar) om hem de oorkonde uit te reiken voor zijn 40-jarig lidmaatschap. Hij kwam als chemisch technoloog te werken bij Philips in 1957. Een achternaamgenoot van hem werkte daar ook en het bleek een neef te zijn. Dat wekte bij hem de belangstelling in de familiegeschiedenis, wat leidde tot een intensief beoefende hobby.

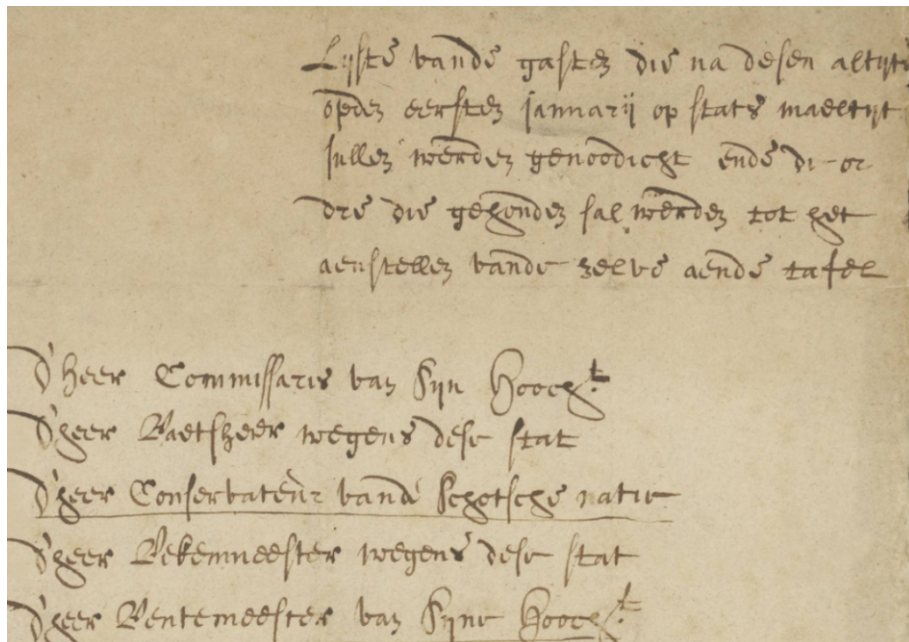
Hij was geboren in Sliedrecht waar zijn overgrootvader zich vestigde als schilderspatroon. De voorouders stamden uit Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee. Dat betekende veel reizen naar de archieven in Middelburg, waar helaas nogal wat verdwenen was bij het bombardement op Middelburg in de Tweede Wereldoorlog. Een andere werkwijze was alle van Splunders opzoeken in de telefoonboeken en ze aanschrijven, per brief toen nog.

De betekenis van de naam van Splunder en een aantal varianten daarvan is onduidelijk gebleven. Hij verwerkte al zijn gegevens met Wordperfect in een reeks van professioneel gebonden boeken. Daarin staan de gegevens naar de regelen der kunst geordend, genummerd in generaties. De boeken bevatten veel afbeeldingen van documenten, acten en pagina's uit de bevolkingsregisters. Elk boek bevat veel voetnoten en een ruime index van namen. Indrukwekkend! Naast zijn eigen stamboom heeft hij in kwartierstaten de gegevens van zijn vrouw (Ten Dam) en de aangetrouwde kinderen uitgezocht, en in aparte boeken neergelegd.

Hierbij de laatste aflevering van mijn hand. Misschien vindt iemand anders het aardig dit serietje voort te zetten.

Het begin van een gastenlijst uit 1660 voor het Nieuwjaarsontbijt in het mooie plaatsje Veere.

MIJN WORKSHOP 'WIJ MAKEN SAMEN EEN FAMILIEWAPEN'

Ingrid M. Holtrust

NGV; een enthousiaste en bevlogen vereniging

Sinds vorig jaar ben ik lid van de NGV: een vereniging die mij iedere keer weer doet verbazen aan enthousiasme, betrokkenheid en bevlogenheid. Zoveel jeugdig enthousiasme in geest, doen en laten. Ook dat kan je blijkbaar halen uit verhalen en onderzoeken die voornamelijk over het verleden en de geschiedenis gaan, terugduiken in stambomen etc.

Mijn familiestamboom en familiewapen

Via Willem van Zon kwam ik in Bunnik terecht bij een enorme hoeveelheid aan boeken met geschiedenismateriaal over families, steden, provincies en hun

wapens. Hij liet mij het stamboomboek van mijn familie zien, als ook de eerste schetsen van ons familiewapen!

Na verder onderzoek en aanpassingen is het inmiddels ook daadwerkelijk geregistreerd bij het NGV en hebben we een heuse wapenbrief! Het familiewapen werd ook met naam en toenaam gepubliceerd in het NGV Heraldisch tijdschrift. Wij, mijn familie en ik, zijn daar natuurlijk apetrots op!

Een artikel schrijven

Dit traject heeft mij dusdanig geïnspireerd dat ik een workshop over het samen maken van een familiewapen heb gemaakt. Onlangs heb ik deze mogen presenteren aan het bestuur, waarop zij mij hebben aangeboden een artikel te schrijven in dit tijdschrift.

Hoe gaat de workshop in zijn werk

Gekleed in een middeleeuwse jurk geef ik na een vrolijk deuntje op mijn dwarsfluit via een powerpoint-presentatie een introductie over mijzelf en informatie over de geschiedenis, het ontstaan, de stamboom, motieven en voorbeelden van familiewapens. Dit alles om samen geïnspireerd te raken en op ideeën te komen.

Vervolgens gaan we op een flipover een conceptontwerp tekenen, waartoe op tafel informatie- en schetsboeken met kleurtjes liggen. Van het eindresultaat maken we een foto en iedereen krijgt een klein aandenken mee.

Een vak apart

Het is prachtig om te zien hoe in eerste instantie misschien wat schoorvoetend, maar uiteindelijk een werkelijk (concept-)familiewapen ontstaat, gemaakt door de familie zelf! Met recht een activiteit van verbinding en saamhorigheid. Zo mooi om te zien hoe de verhalen loskomen en samen de familiegeschiedenis wordt (her)ontdekt.

En mochten de aanwezigen zo enthousiast raken dat ze het wapen willen registreren, dan verwijs ik naar de experts, het bestuur en haar leden; de heraldici van het NGV. Dat benoem ik ook zo tijdens mijn presentatie. Want ook al is het ontwerp nog zo prachtig, voor registratie moet het voldoen aan de regels en richtlijnen NGV. Daardoor blijft het uniek en een 'Vak apart'.

Interesse?

Heeft u of bent u bezig met een stamboomonderzoek over uw familie en zoekt u daarbij een extra uitdaging of nog een leuk uitje of activiteit tijdens een familie-dag of -weekend, dan is mijn workshop misschien wel een heel leuk idee! Ik kan mijn workshop overal en ter plekke geven, benodigdheden heb ikzelf bij me, tijd kan ik aanpassen naar uw programma en ik heb geen limiet voor het aantal deelnemers; zowel bij kleine als bij grote gezelschappen is het goed te doen. Zie ook mijn filmpje op Youtube: 'We maken samen een familiewapen'.

Voor meer informatie en prijzen a.u.b. bellen naar: 06 57452189 of mailen naar i.m.holtrust@gmail.com.

Uw reactie zie ik graag tegemoet!

Ingrid M. Holtrust

Afbeelding 1 Boekomslag (c) 2018
Uitgeverij Thomas Rap

De schrijfster **Ingrid Hoogendijk** vertelt in dit boek het verhaal van het gezin van haar grootouders van vaders kant.

Deze Rotterdamse familie bestaat in 1920 behalve de ouders **Michiel Hoogendijk** en **Johanna van Linschoten** uit vijf kinderen: Truus, Teuntje, Jo, Pieter en Ali. Michiel is stoffenhandelaar en maakt wat fortuin na de 1e Wereldoorlog. Hij laat zich uitbetalen in onroerend goed: een wat vervallen slot Halbau in Oost-Pruisen. Om het gezin te huisvesten koopt hij ook het landgoed Peterkau (West-Pruisen) vlak bij Königsberg, het huidige Kaliningrad. Daar ziet hun jongste zoon Jan het levenslicht. Al gauw ruilt Michiel Peterkau in voor een 'riddergoed' genaamd Schakenhof. Daar houdt hij zich bezig met het fokken van paarden en koeien en met het verbouwen van allerlei gewassen. Op Schakenhof wordt hun

jongste dochter Cobi geboren. De auteur krijgt na het overlijden van deze tante Cobi veel brieven in handen, onder andere die van haar vader Pieter. In het boek verbindt zij die brieven met het lokale leven in Oost-Pruisen en met het wereldgebeuren vlak voor, tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog.

Geneagrammen en foto's

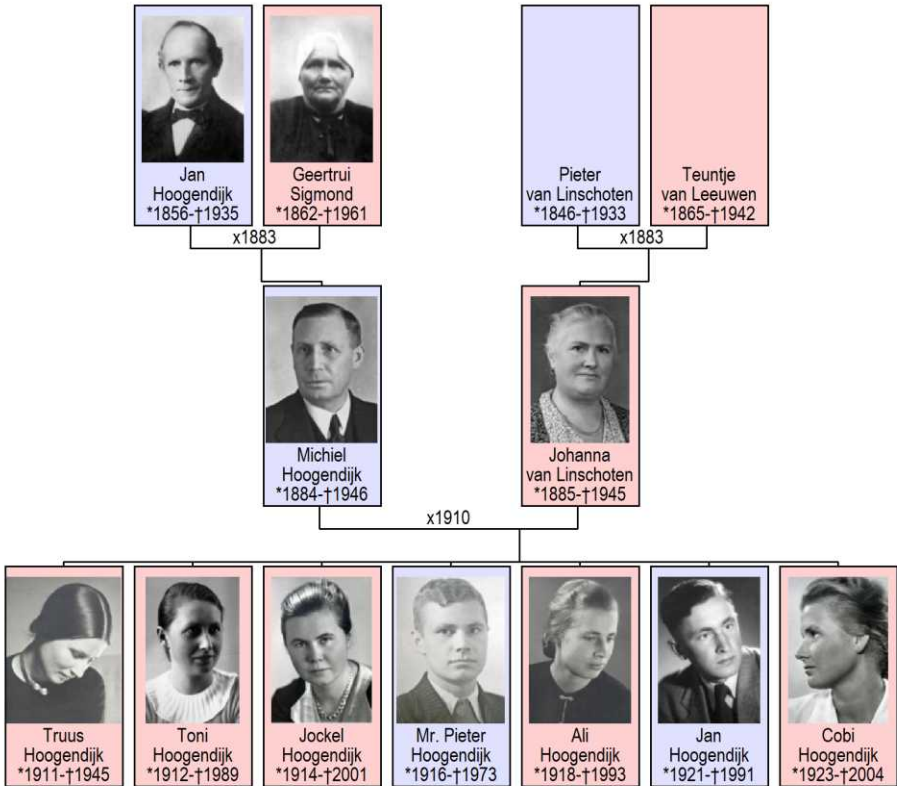
De familierelaties zijn eenvoudig. Vandaar dat er in eerste instantie voor gekozen is de geneagrammen, de stamreeks en de parenteel met het genealogieprogramma Aldfaer te vervaardigen. Het exporteren van het geneagram met foto's geeft echter een te slechte kwaliteit; het is als extra (bonusrapport) opgenomen in Aldfaer. Daarom is voor het geneagram gekozen voor GensDataPro-uitvoer.

Alle portretfoto's komen uit het besproken boek met toestemming van uitgever Thomas Rap te Amsterdam.

Michiel en Johanna

De vader van Michiel is smid; na een ongeluk begint hij een lappen- en stoffenhandeltje. Michiel bouwt dit bedrijf uit en wordt vennoot in een internationale

stoffen- en textielhandel. In 1910 huwt hij Johanna van Linschoten, kind uit een streng protestants gezin van 14 kinderen. Later op Schakenhof heeft hij veel mensen in dienst. Hij moet er moeite voor doen de zaak draaiende te houden. Het klimaat is hem soms gunstig, soms ongunstig gezind. Met zijn secretaresse Anna Podgurski heeft hij een verhouding, dit tot verdriet en woede van zijn kinderen. Johanna is de opofferende vrouw die het gezin met zeven kinderen (geneagram 1) bij elkaar probeert te houden. Uit het boek krijg je de indruk dat zij de verhouding van Michiel met Anna niet zo erg vindt.

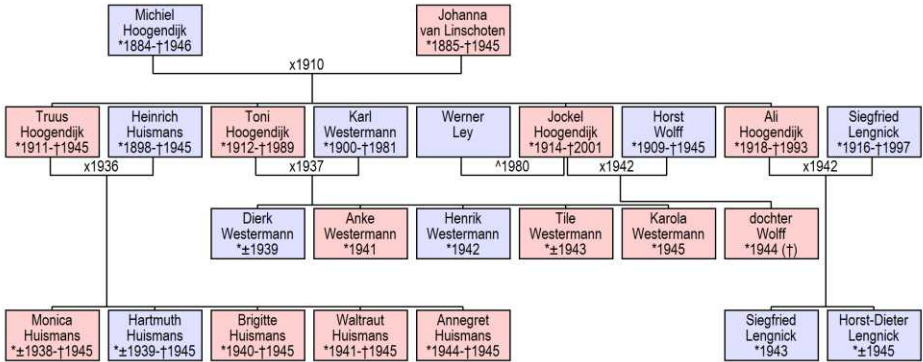

Geneagram 1 Het gezin (GensDataPro)

Het gezin

De oudste dochters Truus, Teuntje, Jo en Ali (zie geneagram 2) trouwen Duitsers, Jo en Truus zelfs een SS-er. Dit tot verdriet van Michiel die samen met zoon Pieter stelling neemt tegen het nationaal-socialisme. Hij is bezorgd over de ontwik-

kelingen in Duitsland, zeker na 1933. Michiel stuurt zijn zoon Pieter enkele jaren later naar Nederland om rechten te studeren aan de VU om op die manier de Duitse dienstplicht te ontlopen.

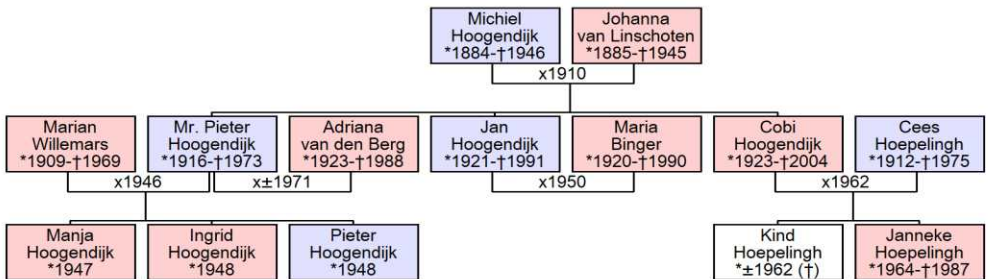

Geneagram 2 De vier oudste zussen (GensDataPro)

De zusjes geven hoog op van de Duitse oorlogsverrichtingen en kapittelen in hun brieven Pieter tijdens zijn Nederlandse verblijf over zijn anti-Duitse houding.

In Nederland meldt Pieter in verband met de mobilisatie eind augustus 1939 zich voor de eerste oefening van de Nederlandse dienstplicht. Hij krijgt daarna studieverlof. In februari 1940 verzoekt hij als reserveofficier na zijn studie aan de KMA te beginnen. Het mei-offensief van de Duitsers zorgt ervoor dat dit niet doorgaat. Als buitenlander wordt Michiel een tijd gevangen gezet.

Pieter krijgt veel brieven van zijn familie over hoe het daar in Oost-Pruisen toe gaat. Van sommige zussen krijgt hij de wind van voren: hij zou eens in het Duits moeten schrijven. Michiel moet produceren voor het Duitse leger: voedsel en paarden.

Geneagram 3 De broers en jongste zus (GensDataPro)

De Russen komen

Het leven is zwaar op Schakenhof. In januari 1945 vallen de Russen Oost-Pruisen binnen. Er komt een exodus op gang: honderdduizenden burgers en soldaten proberen naar het Westen te vluchten in zogeheten 'trecks', konvooien van mensen en dieren. De weg westwaarts is echter afgesneden: duizenden worden zonder onderscheid neergeschoten en verkracht. Bij een temperatuur van -20 °C dan maar noordwaarts, richting Oostzee. Honderden verdrinken als ze door het ijs zakken.

Afbeelding 2 Een treck in 1945 (bron: Bundesarchiv_Bild_146-1976-072-0)

Van degenen die niet weg kunnen komen, pleegt een deel zelfmoord. Zoals het hele gezin van Truus en Heinrich, dat op 26 januari samen met honderden anderen zich op het kerkhof van Rastenburg, 100 km ten zuidoosten van Schakenhof, het leven beneemt. Cobi ondergaat vernederingen en verkrachtingen, maar dank zij haar verpleegstersopleiding kan ze in leven blijven. Bijna twee jaar weet de familie niet van elkaar of ze nog leven of overleden zijn. Oost-Pruisen telt in die tijd circa 2,6 miljoen inwoners. Meer dan 300.000 vluchtelingen kwamen om tijdens de oorlogsmoanden in 1945 en 800.000 burgers wisten Oost-Pruisen te ontvluchten.

Teuntje heeft het erg moeilijk: haar man Karl zit in Amerikaanse krijgs-

gevangenschap. Michiel wordt door de Russen gevangen genomen evenals Johanna. Ali en haar man hebben via Gdansk weten te ontkomen evenals Jan. Johanna en Jo komen in een Pools ziekenhuis terecht. Johanna overlijdt daar aan tyfus, Jo is jaren ziek, maar overleeft het wonderwel. Eind 1946 wordt ze door Ali opgehaald. Jaren later blijkt dat omstreeks diezelfde tijd vader Michiel in een kamp in de Oeral is overleden.

Dit boek en De Stamhouder

In enkele besprekingen vergelijkt de recensent dit boek met *De Stamhouder* van Alexander Münninghoff (besproken in *De Twee Kwartieren* nr. 98 van juni 2017). Hoewel beide boeken zich gedeeltelijk in Oost-Europa afspelen ten tijde van de Tweede Wereldoorlog zijn er meer verschillen dan overeenkomsten. Het gaat weliswaar over twee ondernemers, maar de ene is industrieel en de andere een herenboer. Het grootste deel van *De Stamhouder* speelt zich niet in de Baltische staten af, maar in Nederland.

Het oorlogsleed dat de familie Hoogendijk ondervindt, is vele malen groter dan dat van de familie Münninghoff.

Parenteel van Michiel Arie Hoogendijk (Aldfaer)

1 Michiel Arie Hoogendijk is geboren op 26-09-1884 in Capelle aan den IJssel, zoon van Jan Hoogendijk en Geertrui Sigmond.

Michiel is overleden op 09-11-1946 in Moschga (Rusland), 62 jaar oud. Michiel trouwde (1), 26 jaar oud, op 23-11-1910 in Capelle aan den IJssel met **Johanna Cornelia van Linschoten**, 25 jaar oud.

Johanna is geboren op 22-08-1885 in Kralingen, dochter van Pieter van Linschoten en Teuntje Johanna van Leeuwen. Johanna is overleden op 29-09-1945 in Braunsberg (Polen), 60 jaar oud. Michiel begon een relatie (2), 38 of 39 jaar oud, in 1923 met **Anna Podgurski**. Anna is overleden in 03-1943 in Schakenhof (Rusland). Zij is aldaar begraven.

Kinderen van Michiel en Johanna:

1 Geertrui (Truus) Hoogendijk, geboren op 08-08-1911 in Rotterdam. Volgt 1.1.

2 Teuntje Johanna (Toni) Hoogendijk, geboren op 13-11-1912 in Rotterdam. Volgt 1.2.

3 Jo (Jockel) Hoogendijk, geboren op 01-07-1914 in Rotterdam. Volgt 1.3.

4 Pieter Hoogendijk, geboren op 11-04-1916 in Rotterdam. Volgt 1.4.

5 Alida Cornelia (Ali) Hoogendijk, geboren op 19-09-1918 in Rotterdam. Volgt 1.5.

6 Jan Hoogendijk, geboren op 14-12-1921 in Peterkau (Polen). Volgt 1.6.

7 Cobi Hoogendijk, geboren op 19-09-1923 in Schakenhof (Rusland). Volgt 1.7.

1.1 Geertrui (Truus) Hoogendijk is geboren op 08-08-1911 in Rotterdam. Truus is overleden op 26-01-1945 in Rastenburg (Polen), 33 jaar oud. Truus trouwde, 24 of 25 jaar oud, in 1936 in Schakenhof (Rusland) met **Heinrich Huismans**, 37 of 38 jaar oud. Heinrich is geboren op 17-06-1898 in Keulen. Heinrich is overleden op 26-01-1945 in Rastenburg (Polen), 46 jaar oud.

Kinderen van Truus en Heinrich:

1 Monica Huismans [1.1.1], geboren omstreeks 1938. Monica is overleden op 26-01-1945 in Rastenburg (Polen), ongeveer 7 jaar oud.

2 Hartmuth Huismans [1.1.2], geboren omstreeks 1939. Hartmuth is overleden op 26-01-1945 in Rastenburg (Polen), ongeveer 6 jaar oud.

3 Brigitte Huismans [1.1.3], geboren op 08-06-1940. Brigitte is overleden op 26-01-1945 in Rastenburg (Polen), 4 jaar oud.

4 Waltraut Huismans [1.1.4], geboren op 17-10-1941 in Keulen. Waltraut is overleden op 26-01-1945 in Rastenburg (Polen), 3 jaar oud.

5 Annegret-Alida (Annegret) Huismans [1.1.5], geboren op 05-10-1944. Annegret is overleden op 26-01-1945 in Rastenburg (Polen), 3 maanden oud.

1.2 Teuntje Johanna (Toni) Hoogendijk is geboren op 13-11-1912 in Rotterdam. Toni is overleden op 12-09-1989 in Bad Kreuznach, RP, DEU, 76 jaar oud. Toni trouwde, 24 jaar oud, op 12-08-1937 in Schakenhof (Rusland) met **Karl Westermann**, 37 jaar oud. Het kerkelijk huwelijk vond plaats op 13-08-1937 in Schakenhof (Rusland). Karl is geboren op 14-04-1900 in Wanne Eickel. Karl is overleden in 1981 in Bad Kreuznach, 80 of 81 jaar oud.

Kinderen van Toni en Karl:

- 1 **Dierk Westermann** [1.2.1], geboren omstreeks 1939.
- 2 **Anke Westermann** [1.2.2], geboren op 11-02-1941 in Neuzelle.
- 3 **Henrik Westermann** [1.2.3], geboren op 02-07-1942.
- 4 **Tile Westermann** [1.2.4], geboren omstreeks 1943.
- 5 **Karola Westermann** [1.2.5], geboren op 26-03-1945 in Oranienstein.

1.3 Jo (Jockel) Hoogendijk is geboren op 01-07-1914 in Rotterdam. Jockel is overleden op 02-07-2001 in Bad Kreuznach, 87 jaar oud. Jockel trouwde (1), 28 jaar oud, op 21-11-1942 in Schakenhof (Rusland) met **Horst Wolff**, 33 jaar oud. Horst is geboren op 02-10-1909 in Danzig (Polen). Horst is overleden op 27-06-1945 in Brunswijk, 35 jaar oud.

Jo ging samenwonen (2), ongeveer 66 jaar oud,

omstreeks 1980 met **Werner Ley**.

Kind van Jockel en Horst:

- 1 **dochter Wolff** [1.3.1], levenloos geboren dochter, geboren op 19-05-1944 in Gerdaunen, regio Kaliningrad (Rusland). Zij is begraven in Schakenhof (Rusland).

1.4 Pieter Hoogendijk is geboren op 11-04-1916 in Rotterdam. Pieter is overleden op 01-03-1973 in Rheden, 56 jaar oud.

Pieter trouwde (1), 29 jaar oud, op 04-04-1946 in Kralingen met **Agatha Geertruida Maria (Marian) Willemars**, 37 jaar oud. Marian is geboren op 13-01-1909 in Barneveld. Marian is overleden op 06-10-1969 in Arnhem, 60 jaar oud. Zij is gecremeerd in 10-1969 in Dieren.

Pieter trouwde (2), ongeveer 55 jaar oud, omstreeks 1971 met **Adriana Theodora van den Berg van Saparoea**, ongeveer 48 jaar oud. Adriana is geboren op 13-09-1923 in Princenhage. Adriana is overleden op 06-10-1988, 65 jaar oud. Zij is begraven op 10-10-1988 in Grave.

Kinderen van Pieter en Marian:

- 1 **Manja Hoogendijk** [1.4.1], geboren in 1947.
- 2 **Ingrid Hoogendijk** [1.4.2], geboren in 12-1948.
- 3 **Pieter Hoogendijk** [1.4.3], geboren in 12-1948.

1.5 Alida Cornelia (Ali) Hoogendijk is geboren op 19-09-1918 in Rotterdam. Ali is overleden op 14-06-1993 in Neurenberg, BA, DEU, 74 jaar oud. Ali trouwde, 23 jaar oud, op 24-07-1942 in Damerau (Rusland) met **Siegfried Oskar Ulrich (Siegfried) Lengnick**, 26 jaar oud. Het kerkelijk huwelijk vond plaats op 24-07-1942 in Schakenhof (Rusland). Siegfried is geboren op 09-01-1916 in Gerdaue (Rusland). Siegfried is overleden op 23-04-1997 in Neurenberg, 81 jaar oud.

Kinderen van Ali en Siegfried:

1 Siegfried Lengnick [1.5.1], geboren in 06-1943.

2 Horst-Dieter Lengnick [1.5.2], geboren omstreeks 1945.

1.6 Jan Hoogendijk is geboren op 14-12-1921 in Peterkau (Polen). Jan is overleden op 31-01-1991 in Krefeld, 69 jaar oud. Jan trouwde, 28 jaar oud, op 15-02-1950 in Krefeld met **Maria Christine (Maria) Binger**, 29 jaar oud. Maria is geboren op 30-12-1920 in Krefeld. Maria is aldaar overleden op 25-12-1990, 69 jaar oud.

1.7 Cobi Hoogendijk is geboren op 19-09-1923 in Schakenhof (Rusland). Cobi is overleden op 06-01-2004 in Driebergen, 80 jaar oud. Cobi trouwde, 38 jaar oud, op 25-06-1962 in Amsterdam met **Cornelis Jacobus (Cees) Hoepelingh**, 50 jaar oud. Cees is geboren op 18-01-1912 in Amsterdam. Cees is overleden op 25-12-1975 in Amsterdam, 63 jaar oud.

Kinderen van Cobi en Cees:

1 Kind Hoepelingh [1.7.1], geboren omstreeks 1962. Kind is na drie dagen overleden.

2 Janneke Hoepelingh [1.7.2], geboren op 23-05-1964 in Amsterdam. Janneke is overleden in 1987, 22 of 23 jaar oud.

Stamreeks van de auteur Ingrid Hoogendijk

Het geslacht Hoogendijk

I. **Adriaen**, geb. vóór 1449.

II. **Plonis Adriaensz**, geb. vóór 1442, † na 1481. Tr. NN.

III. **Adriaan Plonisz**, geb. vóór 1474, molenmeester, † vóór 1540. Tr. NN.

IV. **Arie Ariensz. Plonen**, geb. ca. 1490, † vóór 1541. Tr. NN.

V. **Arie Ariensz**, geb. ca. 1520, † 1553, tr. ca. 1545 Trijntje Snoey, geb. vóór 1529, † na 1575, dr. van Arie Snoey

VI. **Arie Ariensz**, geb. ca. 1546, † vóór 31 mei 1594. Tr. NN.

VII. **Floris Adriaensz**, geb. ca. 1575, heemraad, † 12 mei 1628, begr. Ouderkerk aan den IJssel, 15 mei 1628, tr. **Duyfgen Cornelisdr.**, geb. ca. 1575, begr. Ouderkerk aan den IJssel, 28 jan. 1620, dr. van Cornelis Cornelisz.

VIII. **Willem Florisz**, geb. 1600, † na 1630, tr. 1620 **Maritgen Herbertsdr**, dr. van Herbert Gerrits en Haesgen Luyte.

IX. **Willem Hoogedijck**, geb. Capelle aan den IJssel, 1630, scheepstimmerman, scheepsbouwer, werfeigenaar, schout, † Capelle aan den IJssel, 13 okt. 1719, tr. **Grietje van der Leeuw**, geb. 1630, † Capelle aan den IJssel, 24 nov. 1713, dr. van Cornelis en Neeltgen van der Sijde.

X. **Cornelis Hogendijck**, ged. Capelle aan den IJssel, 20 april 1670, scheepsbouwer, werfeigenaar, armmeester, schepen, ambachtsbewaarder van Capelle, † Capelle aan den IJssel, 27 sept. 1740, tr. Capelle aan den IJssel, 14 febr. 1694 **Ariaantje van Kralingen**, ged. Kralingen, 22 jan. 1673, † Capelle aan den IJssel, 12 aug. 1728, dr. van Eewout van Cralingen en Arijtaentje Hartichsveld.

XI. **Johannes Hoogendijk**, ged. Capelle aan den IJssel, 18 maart 1708, begr. aldaar 16 mei 1787, tr. Capelle aan den IJssel op 27 maart 1735 met **Catharina Verheul**,

ged. Pernis, 25 januari 1701, † Capelle aan den IJssel, 24 aug. 1779, begr. aldaar 28 aug. 1779, dr. van Jan Cornelisz. Verheul en Trijntje Ariensdr. Palsrock.

XII. **Cornelis Hoogendijk**, ged. Capelle aan den IJssel, 10 nov. 1745, † ald. 19 dec. 1831, tr. Capelle aan den IJssel, 6 aug. 1785 **Maria Lans**, ged. Capelle aan den IJssel, 22 dec. 1754, † ald. 11 jan. 1839, dr. van Willem Ariensz. Lans en Belia van Beest.

XIII. **Willem Hoogendijk**, geb. Capelle aan den IJssel, 5 sept. 1795, scheepstimmerman, timmerman, diaken, † Capelle aan den IJssel, 14 nov. 1875, tr. Capelle aan den IJssel, 7 dec. 1816 **Adriana Hoogerwaard**, geb. Capelle aan den IJssel, 30 juni 1795, † ald. 23 nov. 1874, dr. van Jan Hoogerwaard en Beatrix Ooms.

XIV. **Cornelis Hoogendijk**, geb. Capelle aan den IJssel, 17 jan. 1818, timmerman, † Capelle aan den IJssel, 12 jan. 1868, tr. Capelle aan den IJssel, 19 juli 1845 **Alida Schilt**, geb. Capelle aan den IJssel, 1 juli 1821, † ald. 5 juni 1902, dr. van Daam Schilt en Wijna Staalman.

XV. **Jan Hoogendijk**, geb. Ouderkerk aan den IJssel, 21 juli 1856, lappenkoopman, smid, † Alblasterdam, 24 april 1935, tr. Capelle aan den IJssel, 30 maart 1883 **Geertrui Sigmond**, geb. Alblasterdam, 2 nov. 1862, † ald. 8 jan. 1961, dr. van Michiel Arie en Trijntje den Bouw.

XVI. **Michiel Arie Hoogendijk**, geb. Capelle aan den IJssel, 26 sept. 1884, lappenkoopman, stoffenhandelaar, veefokker † Moschga 9 nov. 1946, tr. Capelle aan den IJssel, 23 nov. 1910 **Johanna Cornelia van Linschoten**, geb. Kralingen, 22 aug. 1885, † Braunsberg 29 sept. 1945, dr. van Pieter en Teuntje Johanna van Leeuwen.

XVII. Mr. **Pieter Hoogendijk**, geb. Rotterdam, 11 april 1916, † Rheden, 1 maart 1973, tr. 1e Kralingen, 4 april 1946 **Agatha Geertruida Maria Willemars**, geb. Barneveld, 13 jan. 1909, † Arnhem, 6 okt. 1969, gecrem. Dieren okt. 1969; tr. 2e omstr. 1971 **Adriana Theodora van den Berg van Saparoea** (Draagster Verzetsherdenkingskruis), geb. Princenhage 13 sept. 1923, conservatrice in Kampen, † 6 okt. 1988, begr. Grave 10 okt. 1988.
Uit het eerste huwelijk:

XVIII. **Ingrid Hoogendijk**, geb. dec. 1948.

Hoogendijk

De naam Hoogendijk is uiteraard een toponiem. Deze dijk is gebouwd in de 13e eeuw in opdracht van graaf Willem II van Holland en verdedigt Holland tegen overstromingen door rivieren en de Noordzee. Willem Willemszoon Semaker (Hoogedijck), uit generatie IX is zeer waarschijnlijk de eerste geweest die Hoogendijk gebruikt als familienaam. Hij was scheepsbouwer en werfeigenaar en woonde dichtbij de dijk in Capelle aan den IJssel in de buurtschap Keeten.

De 27 km lange Hoogendijk begint in Schiedam en loopt via Rotterdam richting Gouda (zie afbeelding 3). De oude naam van de dijk is Hoogendijk of De Hooge(n) Zeedijk; tegenwoordig is de dijk beter bekend onder de verzamelnaam Schielands Hoge Zeedijk.

Afbeelding 3 De ligging van de Hooge Zeedijk in Zuid-Holland

Afbeelding 4 Familiewapen
Hoogendijk

De informatie over de oudste geslachten, de achtergrond van de naam en het familiewapen (afbeelding 4) zijn met toestemming van de heer C. Hoogendijk opgenomen. Op zijn [website](#) zijn veel aanvullende gegevens over zijn familie te vinden.

Bronnen (behalve het boek)

[Historische Vereniging Capelle aan den IJssel](#)

[My Heritage](#)

[Website C. Hoogendijk](#)

[Genealogie Online](#)

[Wie Was Wie?](#)

[Het Oost-Prusenoffensief](#) (Wikipedia)

Deel II vervolg op het artikel in het vorige nummer

Door systematisch de gegevens van het bevolkingsregister en de burgerlijke stand te verwerken, heb ik een groot bestand opgebouwd. Het gaat daarbij vooral om bewoners van de huidige gemeenten Bergeijk, Valkenswaard en Waalre. Daarbij is vanzelf een verknoopt vlechtwerk ontstaan met de onderling verwante bevolking van de streek. Dit omvat 2/3 tot 3/4 van het aantal personen in het hele bestand. Dat wil ik gaan ordenen op grond van verwantschap. Voor aan- en opmerkingen, vragen? awjmvangestel@gmail.com

3 Parentelen:

Ik zoek daarvoor naar zo groot mogelijke groepen. Traditionele genealogie is daarvoor ongeschikt: deze gaat enkel uit van de mannelijke lijn en negeert verwantschap via de moeder. In mijn opzet maak ik daarom geen onderscheid tussen afstammen via de vader of via de moeder. Ik begin met de oudsten in het bestand: degenen, die daarin zonder ouders of schoonouders voorkomen (tenzij het nageslacht uit meer dan één relatie voorkomt, zoals de 449 nakomelingen van Elisabeth Engelen).

Daarbij telt iedereen maar één keer mee: wie eenmaal bij het nageslacht van de éne voorouder is ingedeeld, wordt niet ook nog eens bij een andere geteld. Deze methodiek zorgt ervoor, dat er zo verschillende groepen in het bestand gevonden worden, die representatief zijn voor deze onderling verwante streekbevolking. Het zorgt er ook voor, dat iedereen een eigen plek in het geheel krijgt. Je komt namelijk terecht in de parenteel van de voorouder met het grootste nageslacht. Hoe dat in z'n werk gaat bij kwartierherhaling, als je via twee afstammingslijnen bij dezelfde persoon uitkomt, volgt hierna. Het ordenen gebeurt dus in parentelen: ouderparen en hun nageslacht.

Je kunt die ouderparen en hun nageslacht bijvoorbeeld markeren; zelf haal ik die fysiek uit het moederbestand (dat je eerst kopieert, zodat je een referentiebestand en een werkbestand hebt). Het bestand blijkt hecht te zijn: het verwijderen van deelbestanden uit het werkbestand, totdat het uiteenvalt, gaat lang door. Er zijn grote verschillen in het aantal nakomelingen tussen de eerste en de laatste (no 230). Uiteindelijk onderscheid ik zes groottecategorieën (weet je het nog: de laatste in het rijtje is minstens half zo groot als de eerste). De ouderparen van die parentelen noem ik de aartsouders.

A	B	C	D	E	F	G
1	Lucas vd Vloet	Anna Baas	Westerhoven 1	1312/9*	1312/9*	55139
2	Pieter Beynen		Waalre 1	971/9*	983/9*	53745
3	Jan Smets	Wilhelmina vd Berg	Borkel en Schaft 1	832/8*	848/8*	52483
4	Rombout Verbeek	Willemyna Baken	Westerhoven 2	790/8*	1053/8*	51453
5	Jacobus Rijkers	Johanna Maria Vos	Riethoven 1	724/8*	868/8*	50631
6	Waltherus Heesterbeek	Henrica Verschuere	Valkenswaard 1	636/8*	742/8*	49801
7	Borrenbergen		Luyksgestel 1	607/8*	682/8*	49087
8	Willem Kersemakers	Johanna Berenbroek	Aalst 1	559/8*	575/8*	48377
9	vd Vorst		Valkenswaard 2	557/9	603/9	47655
10	Jan Wauters	Helena Tielens	Valkenswaard 3	523/8	597/8*	47070
11	Peter Smolders	Christina vd Bosch	Riethoven 2	501/8*	820/8*	46316
12	Jan de Natris	Hendrina Snoeks	Valkenswaard 4	490/8*	625/8*	45802
13	Markus Borrenbergen	Jacomyna Lommelaers	Bergeijk 1	456/8*	634/8*	45212
14	François Peters	Marie Adam Spooren	Bergeijk 2	414/8	517/8	44696
15	Peter Otten	Johanna v Summeren	Aalst 2	399/8	483/8*	44271
16	Jan Jochems Poppeliers	Allegonda Schepers	Riethoven 3	364/7	770/8*	43625
17	Johannes vd Gruitjhuijzen	Maria Anna Jonkers	Luyksgestel 2	359/8	485/8	43244
18		Elisabeth Engelen	Bergeijk 3	346/7	425/7	42845
19	Antonius vd Zanden	Anna v Dijk	Borkel en Schaft 2	343/7	791/8*	42476
20	Franciscus v Balen	Catharina Welten	Valkenswaard 5	333/8	440/8	42052
21	Joannes vd Baar	Anna v Lieshout	Aalst 3	326/8	409/8	41602
22	Francis Teeuws	Johanna v Hoof	Bergeijk 4	310/8*	530/9*	41125
23	Christiaan Melskens	Antoniet Bots	Valkenswaard 6	293/7	578/7*	40805
24	Corneille Bierens	Anne v Slot	Dommelen 1	283/7*	646/9*	40355

Hierboven de parentelen van de 1ste en 2de categorie én de eerste drie van categorie 3, zodat ook Dommelen vertegenwoordigd is in dit overzicht.

NB Alle gegevens hebben betrekking op het bestand, zoals het op 31.12.2015 bestond. Er waren toen 80595 personen, waarvan er 55139 het verknoopte vlechtwerk vormden. Van dat laatste is vervolgens een werkbestand gemaakt.

A het nummer van de parenteel in volgorde van grootte

B de aartsvader;

C de aartsmoeder;

D de meest vermelde (voormalige) gemeente met een volgnummer;

E het aantal nakomelingen/generaties in het deelbestand;

F idem in het volledige bestand;

G het aantal personen in het werkbestand, als ik de parenteel ga verwijderen.

* tussen nakomelingen bestaan onderlinge relaties, zodat er kwartierherhaling optreedt.

Als je in de tabel de kolommen E en F met elkaar vergelijkt, zie je onder E bij

Pieter Beynen al, dat hij twaalf nakomelingen mist. Die twaalf zijn nl ook nakomelingen van Lucas v d Vloet en hebben zo bij een al een plek gekregen. De overlap in het nageslacht van deze aartsouders maakt duidelijk, dat we nog met een en dezelfde streekbevolking te maken hebben. Je kunt je voorstellen, dat bij uitbreiding van het bestand met andere gemeenten er meerdere parentelen gevonden worden, waarbij van overlap geen sprake meer is. Die vertegenwoordigen dan elk een afzonderlijke streekbevolking.

Aalst
Willem Kersemakers 8
Peter Otten 15
Joannes vd Baar 21
Jacobus Kuijten 30
Petrus v Gerwen/vMierlo 59
Joachim de Gruiter 61
Matys Krooymans 75
Godefridus v Oosterhout 109
. Valkenburg 111
Renier vd Vyfeyke 117
Simon Verhoeven/vdBaar 130
. v Beers 142
Francis Damen 152
Gerardus Stultjens 157
Arnoldus v Kemenade 202
Johannes Otten/Swinkels 227

Lucas v. d. Vloet en Anna Baas vertegenwoordigen zo als eersten zowel de streekbevolking, die van de huidige gemeente Bergeijk, als die van de voormalige gemeente Westerhoven.

Pieter Beynen vertegenwoordigt het huidige Waalre (als fusiegemeente van Aalst en Waalre) en de voormalige gemeente Waalre. Jan Smets vertegenwoordigt de huidige gemeente Valkenswaard en de voormalige gemeente Borkel en Schaft. De vierde parenteel is een tweede vertegenwoordiger van Westerhoven (waarna een derde lang op zich laat wachten) en vervolgens komen Riethoven, Valkenswaard, Luyksgestel en Aalst in zicht. Op plaats 13 (én 14!) verschijnt Bergeijk (mede doordat de bewerking van deze gemeente minder ver gevorderd was). Op 24 komt dan Dommelen. De parentelen uit Stratum zijn

nog zo klein, dat de eerste pas op plaats 86 verschijnt. Eindhoven is als leverancier van een parenteel nog niet in zicht. Dat de grotere gemeenten door meer parentelen vertegenwoordigd worden dan de kleinere, is zoals verwacht. Hiernaast als voorbeeld de 16 parentelen van Aalst, in grootte de middenmoter: de kleuren geven de grootte-categorie weer. De jongste generaties vind je vooral in de grotere parentelen. Bij 142, 202 en 227 ontbreken de jongste generaties. Dat zijn dus historische parentelen geworden.

Afstammen is een proces; iets wat gebeurt. Met elke nieuwe generatie kan het oude beeld verschuiven en kan er een herschikking plaats vinden. Dat gebeurt dus ook, als je nieuwe gegevens toevoegt en het bestand verder uitbouwt. Toch is het opmerkelijk, dat vanaf het begin tot op heden niet meer dan twee parentelen de plaats van de grootste hebben ingenomen. Als eerste bereikte de parenteel van

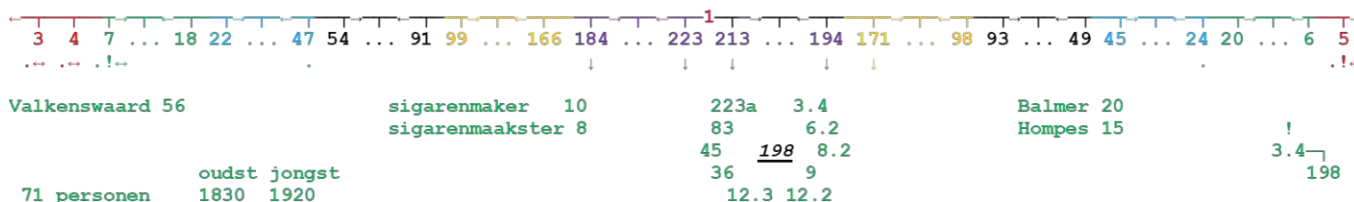
Jan Smets die plaats. Dat was bijvoorbeeld zo toen het bestand nog uit 3000 personen bestond. Nu dit meer dan vertwintigvoudigd is, neemt hij nog steeds positie drie in. De gevonden resultaten blijken behoorlijk bestendig te zijn.

Hieronder een voorbeeld van een (deel)parenteel: no 198. Het is de 39ste vertegenwoordiger van Valkenswaard. De oudsten staan onderaan, de jongsten bovenaan. De nakomelingen van Embertus en Wilhelmina zijn in rood weergegeven. De jongste generatie bestaat uit drie gezinnen met kinderen. De moeder van het middelste gezin (Hendrika van Deursen) wordt weergegeven met een p (= partner). Van haar zijn geen ouders of andere verwanten bekend (althans: in mijn gegevensverzameling; maar die restrictie geldt steeds en dat zeg ik er niet elke keer bij!). Van Johanna Hulsbosch, de moeder van het rechter gezin zijn de ouders en een grootouderpaar bekend (Mathijs v. Mierlo en Johanna Vasen, zie de tabel) en vier 'geschwister' met hun partners. Deze zijn met hun nageslacht al in grotere parentelen terecht gekomen (36, 3.4, 8.2 en 45) evenals de kinderen uit het eerste huwelijk met Maria Elisabeth Moonen (in 9). In de tabel eronder zie je dat Mathijs v Mierlo en Johanna Vasen 40 nakomelingen hebben, waarvan er 15 in deze parenteel 198 terecht zijn gekomen. Acht achterkleinkinderen (in rood) worden geteld als nageslacht van Embertus en Wilhelmina, zodat er acht personen (in groen) over blijven. Zij vormen de specifieke bijdrage van dit echtpaar aan het verknoopte vlechtwerk van deze onderling verwante streekbevolking. Zo zien we links in blauw de bijdrage van Wouterus Hompes en Antonetta Duisters. De echtparen Keessen en Balmer sluiten zich een generatie vroeger aan. Zoon Leonz Balmer (oranje) trouwt later met Johanna Maria Verheyen van groep 223a. Omdat dit een kinderloos huwelijk is (althans: zie hierboven!) verhuist hij niet naar deelbestand 223a, maar blijft hij verenigd met zijn kinderen. Embertus van Meijl en Wilhelmina van den Broek, waarmee de parenteel begint, noem ik 'aartsouders', de andere voorouders, die aan het begin staan van een eigen afstammingslijn, die uiteindelijk aansluit bij een grotere parenteel, zoals de vier andere echtparen in dit bestand, noem ik 'stamouders'. Daarbij hoop ik, dat ik dat consequent toepas.

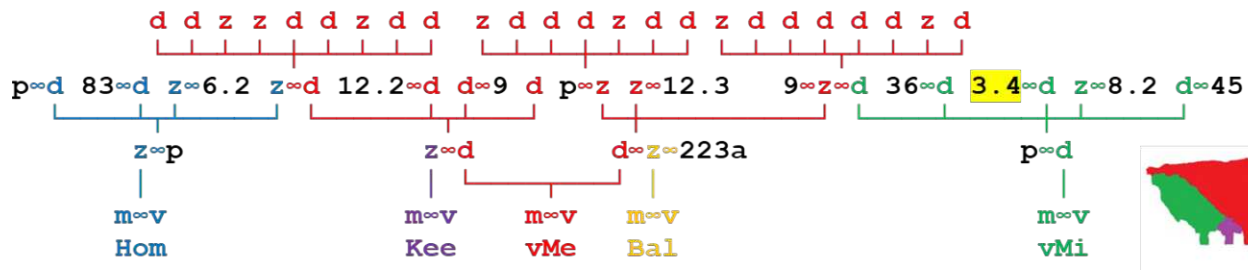
De afbeelding van dit deelbestand toont heel fraai, dat het herkenningsteken, de weergave van de onderlinge verwantschap en de tabel drie keer hetzelfde afbeelden. De kleuren, waarmee de vijf stamouders van de tabel met hun nageslacht worden afgebeeld zijn dezelfde als die van het herkenningsteken. Je ziet zo ook, dat elk deelbestand groter is dan enkel de aartsouders en hun nageslacht: ook andere voorouders, die van de 'kouwe kant', zijn ermee verbonden. Zolang deze nog met andere groepen verbonden zijn laat ik hen achter in het werkbestand: zij

Embertus v Meijl, Wilhelmina vd Broek

198

'Valkenswaard 39'

198	1	2	3	4	5	6	7
A	Embertus v Meijl	Wilhelmina vd Broek	34/4	35	68/5	3/2	35/4
B	Petrus Keessen	Francina Ras	15/4	3	30/4	6/3	2/2
C	Wouterus Hompes	Antonetta Duisters	15/4	7	39/6	25/5	2/2
D	Jacob Balmer	Maria Brügger	20/4	3	39/5	36/4	2/2
E	Mathijs v Mierlo	Johanna Vasen	15/4	8	40/4	2/2	35/4

komen dan uiteindelijk terecht in de parenteel, waarmee zij als laatste verbonden zijn (behalve als: zie Leonz Balmer hiervoor). Elke relatie wordt zowel in het deelbestand van de vrouw als dat van de man weergegeven. Zoals hier met 223a (de groep van) Johanna Maria Verheyen wordt weergegeven, zo komen we ook in de afbeelding van deelbestand 223a Leonz Balmer weer tegen als vertegenwoordiger van groep 198. Bovenaan de afbeelding vind je een karakteristiek van dit deelbestand. Daarin een 'windroos' met de tien andere groepen (deelbestanden), waarmee 198 verbonden is. Het laagste nummer is 3.4. Deze is daaronder geel gemarkeerd en geeft zo aan, dat deze groep 198 bij 3.4 aansluiting vindt met het geheel. In de 'kapstok' bovenaan vind je dan aan de linkerkant no 3 (Jan Smets, waarvan 3.4 een onderdeel is) die met zeer veel andere groepen aansluit bij parenteel 1 (van Lucas v. d. Vloet).

In die karakteristiek vind je dan nog het aantal afgebeelde personen (71), de meest vermelde gemeente (Valkenswaard 56 keer), de meest vermelde beroepen (sigarenmaker tien en sigarenmaakster acht keer); de meest voorkomende achternamen (Balmer 20 en Hompes 15 keer). De jongste geboortedatum is van 1920: dat toont de beschikbaarheid van de bronnen, maar ook hoever ik met de verwerking van de gegevens gevorderd ben. De oudste geboortedatum (1830) is die van Wouterus Hompes, de zoon. Van de oudste generatie zou ik de geboortedatum moeten schatten, maar schattingen vermeld ik niet. Het begin van deze groep ligt rond 1800. Dat is laat en wijst erop, dat zij van buiten komen. Dat klopt: zoon Wouterus Hompes (links) is geboren in Budel, evenals zoon Keessen (Johannes); de zusters Van Meijl (Allegonda en Wilhelmina) zijn in Soerendonk geboren. Zoon Leonz Balmer geeft Hocherein (in Zwitserland?) op als geboorteplaats; en dochter Barbara van Mierlo is ook in Soerendonk geboren. Als ik de elf personen, die zorgen voor een verbinding met andere groepen, niet mee tel, vertegenwoordigt deze groep dus 60 personen van het verknoopte vlechtwerk van in totaal 55139 personen. Nadat deze groep uit het werkbestand verwijderd was, waren er nog 8879 personen te gaan. En ja: er komt een moment, dat de groep, die verwijderd is, groter is dan de brokstukken, waarin het werkbestand uiteenvalt. Er is dus (vooralsnog) geen noodzaak om vooraf een minimumgrootte te bepalen voor de laatste parenteel.

Inmiddels zijn alle deelbestanden weergegeven zoals hierboven. De lijsten in Excel met aartsouders en stamouders zoals de tabel hierboven loopt nu door tot en met nr 4748: een aanzienlijk aantal personen dus. Het gaat zowel om de oudste streekbewoners, als om degenen, die van buiten het gebied, van de omliggende gemeenten tot ver weg, verbonden werden met de plaatselijke bevolking.

4 Kwartieren

Als er kwartierherhaling optreedt, zijn er binnen een parenteel tenminste twee mogelijkheden om de plaats van de nakomeling te bepalen. Daarom splits ik parentelen met kwartierherhaling op, zodat er nog maar een afstammingslijn in het deelbestand overblijft. Opsplitsing leidt tot deelbestanden met nummers als 1.1, 1.2 etc. Dit zijn dus deelbestanden van parenteel een (van Lucas vd Vloet en Anna Baas). Andere deelbestanden ontstaan doordat van een groep bij het bewerken de laatste verbinding met het werkbestand wordt losgeknipt (hier kom ik later op terug). Deze krijgen een letter achter het nummer van de parenteel, waarmee zij het laatst verbonden waren: bijvoorbeeld 223a.

1.1	Hiernaast een weergave van parenteel 1 na de opsplitsing
	in 7 kwartieren. Er is een hoofdlijn ontstaan met
1.2	3 zijlijnen. Daaronder de 7 kwartieren met de
1.4 1.3	6 stamhouders en aartsvader Lucas. Als je verder terug
└─1.5┘	gaat in het verleden wordt de parenteel steeds groter,
1.6	groeit het aantal kwartieren en het aandeel in de jongste
1.7┘	generaties. De kans is groot, dat er een 'most recent
	common ancestor' van Westerhoven tevoorschijn komt én dat
	deze opschuift naar een volgende generatie.

De weergave van parenteel 1 met een hoofdlijn en drie zijlijnen.

De eerste acht parentelen zijn zo groot, dat nakomelingen onderling trouwen en er bij de kinderen kwartierherhaling optreedt. In totaal zijn er 29 parentelen (van de 230), waarbinnen dat voorkomt. Zonder kwartierherhaling ligt de afstammingslijn van elke nakomeling vast. Met kwartierherhaling moet je gaan kiezen. Vandaar het 'verbod op kwartierherhaling' binnen een deelbestand. Omdat ik geen onderscheid maak tussen mannen en vrouwen komt zowel de moederslijn als de vaderslijn in aanmerking. Ook nu valt de keuze op de afstammingslijn met de grootste omvang. En zoals in het werkbestand de parenteel fysiek uit de populatie verwijderd wordt, wordt nu de omvangrijkste afstammingslijn fysiek uit de parenteel gehaald (In de praktijk is de volgorde bij het verwijderen een andere!). Dit gaat door tot alle kwartierherhaling verdwenen is. De grootste parenteel wordt zo in zeven deelbestanden opgesplitst. Daarvan is 1.1. de jongste en 1.7 degene, die na de laatste afsplitsing van 1.6 overgebleven is, de oudste. De afzonderlijke afstammingslijnen, die in een eigen deelbestand terecht komen noem ik 'kwartieren'. Het kind (zoon of dochter), dat aan het begin staat van het afgesplitste kwartier noem ik een 'stamhouder'. Het aantal kwartieren blijft bij de meeste parentelen beperkt. Uiteindelijk zijn de 29 parentelen opgesplitst in 74 kwartieren.

Hierbij de zeven kwartieren van de grootste parenteel. In de laatste kolom het aantal nakomelingen en generaties. Om de kwartierherhaling bij Nicolaas Kwinten weg te halen, moet ik kleinzoon Nicolaus uit het bestand verwijderen. Om die bij Elisabeth weg te halen moet ik naast zoon Nicolaas ook nog 2 zussen en hun nageslacht verwijderen. Als ik dan ook Elisabeth verwijderd heb, raak ik de laatste kwartierherhaling kwijt, als ik Robertus Smolders, de zoon van haar zus Adriana en zijn nageslacht weghaal.

	stamhouder	generatie	geboren	vermeld vnl in	
1.1	Nicolaus Kwinten	generatie 5	1840	Westerhoven 136	94/4
1.2	Nicolaas Kwinten	generatie 3	1770	Valkenswaard 212	392/6*
1.3	Maria Kwinten	generatie 3	rond 1771	Valkenswaard 159	246/7
1.4	Henrica Quinten	generatie 3	1784	Westerhoven 204	184/6
1.5	Elisabeth vd Vloet	generatie 2	1749	Westerhoven 142	958/8*
1.6	Robertus Smolders	generatie 3	1791	Westerhoven 144	235/5
1.7	Lucas vd Vloet	generatie 1	rond 1719	Westerhoven 200	1312/8*

De zeven kwartieren van parenteel 1

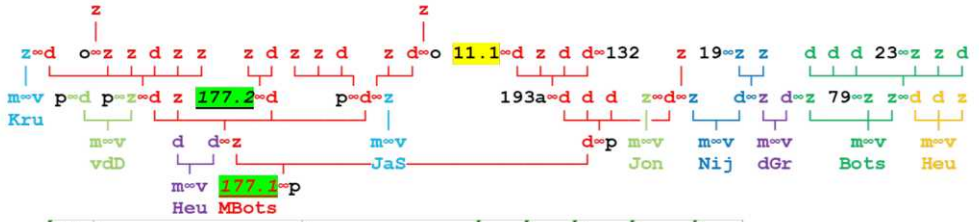
De kleinste parenteel, die is opgedeeld in twee kwartieren is no 177. Daarbij trouwt een neef (oomzegger) met de kleindochter van zijn oom. Er is een leeftijdsverschil van 21 jaar. Als er bij de ouders sprake is van nauwe verwantschap, wordt de groep verwanten ook kleiner.

Hierbij de weergave van de kwartieren 177.1 en 177.2. Stamhouder Martinus Bots en zijn kleindochter Françoise Martine zijn bij 177.2 in het rood weergegeven. Rood betekent hier: Het gaat hier niet verder, hier stopt het! Bij 177.1 is Martinus in het groen evenals Godefroid Bots, de aantrouwende neef. Groen betekent hier: hier gaat het verder. Dat zie je, doordat de zoon en dochter van Godefroid en Françoise Martine nu zijn afgebeeld. (NB In de Franse tijd worden de voornamen in het Frans opgeschreven!) Je ziet ook hier, dat de verbindende schakels in beide deelbestanden worden afgebeeld. Dat het nageslacht van Martinus een stuk groter is dan dat van zijn broer Albert is duidelijk te zien.

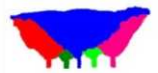
Onderlinge verwantschap binnen het nageslacht komt bij alle eerste vertegenwoordigers van de negen (voormalige) gemeenten voor. Dat is te zien aan de * in kolom E van de tabel met de eerste 23 aartsouders. Elke generatie groeit het aandeel van deze aartsouders in de dorpsgemeenschap. Zolang de dorpsbewoners binnen het eigen dorp blijven trouwen is die groei exponentieel: d.w.z. dat je

Westerhoven 32	landbouwster 11	11.1	Bots 22	$\frac{11.1}{177.1}$ 186 $\frac{11.2}{177.2}$ 218 61
Bergeijk 31	landbouwer 9	193a 19		
Borkel 18	bouwman 6	$\frac{177.1}{177.2}$ 23		
88 personen	oudst jongst 1731 1847	132 79		

'Westerhoven 9'

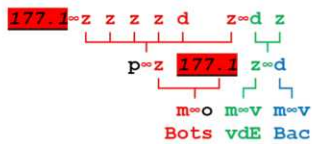
177.1	1	2	3	4	5	6	7
A	Martinus Bots		31/5	31	65/7	7/3	
B	Francis Heuvelmans	Marie Geenen	22/5	4	22/5	3/2	21/5
C	Fransis vd Dungen	Catharina Tielemans	10/4	4	10/4	10/4	3/2
D	Jan Kruyfhooft	Antje Cooman	2/2	3	2/2	2/2	2/2
E	Pierre Jansen alias Simons	Gullemine v Mol	5/4	3	5/4	4/3	2/2
F	Wouter Jonkers	Allegonda Moors	2/2	3	2/2	2/2	2/2
G	Johannis Nijssen	Marie Bots	6/3	6	250/8	4/3	5/3
H	Peter de Graef	Petronella Huysmans	5/3	4	249/8	36/6	3/2
I	Adriaan Bots	Catharina Verwijen	10/3	11	353/7	53/6	4/2
J	Joannes Heuvels	Joanna Catharina Bots	10/3	5	19/5	4/2	10/3

De jongste van de twee kwartieren van parenteel 177; Martinus Bots en zijn nageslacht

Westerhoven 21	bouwman 5	Bots 10	177.1	$\frac{11.1}{177.1}$ 186 $\frac{11.2}{177.2}$ 218 61
19 personen	oudst jongst 1730 1780			

'Westerhoven 9'

177.2	1	2	3	4	5	6	7
A	. Bots		9/3	9	73/8*	17/4*	
B	Wouter vd Endepoel	Helena v Hulst	4/3	4	4/3	4/3	2/2
C	Jean Bachmans	Gertrude Penning	4/3	3	4/3	2/2	4/3

De oudste van de twee kwartieren van parenteel 177 (ene Bots met 2 zonen)

er aanvankelijk weinig van merkt, maar dat de laatste fase, waarin uiteindelijk iedereen van deze aartsouders afstamt, zich snel voltrekt. Elke dorp krijgt zo een eigen 'most recent common ancestor'. Naar schatting moeten we terug naar de periode 1650/1700 om die tegen te komen. Kort gezegd: van elk van de aartsouders in de tabel komt een van de vier grootouders in aanmerking als voorouder van allen.

Bij de huidige Europese vorsten zien we hetzelfde: zonder Monaco is erfstadhouder Willem IV (geboren in 1711) de voorvader van allen; met Monaco is een stap terug, naar zijn vader Johan Willem Friso (geboren 1687) voldoende. Ook de gekroonde hoofden van rond 1700 zullen rond 1400 een 'most recent common ancestor' (= MRCA) gekend hebben, zoals die van rond 1400 naar de tijd rond 1100 terug kunnen voor hun gemeenschappelijke voorouder. De groep van 1100 kan dan terug naar Karel de Grote. Wellicht dat we voor diens tijd- en soortgenoten terug kunnen naar een vroege Merovingier.

In 2002 schreef ik in dit blad over de huwelijksmarkt van prinsenkinderen onder de titel 'Koning, wie trouwt je dochter?'¹ Hieruit heb ik een aantal kandidaten gelicht voor de titel van MRCA in verschillende tijden; dat ziet er dan als volgt uit:

1687 Johan Willem Friso van Oranje-Nassau

1371 Jan 'zonder vrees' van Bourgondie

Rond 1072 Agnes von Waiblingen

742: Karel de Grote

Rond 500: een Merovingier?

Elke tijd kent zo een eigen 'gemeenschappelijke voorouder', die in de loop van de tijd plaats maakt voor een latere generatie. Zoals voor elke leeftijdsgroep 'de keeper van PSV' een andere is, geldt dat ook voor de gemeenschappelijke voorouder. 'Adam en Eva' zijn op deze wijze rollen, die in afstammingslijnen ook steeds vernieuwd zullen worden als nieuwe generaties zich aandienen.

In een periode van 300 jaar passen een tiental generaties en rond de 1000 voorouders. Voor elke groep, die klein genoeg is en waar men merendeels binnen de groep trouwt zal dit verschijnsel zich voordoen. Nu men binnen de vorstehuizen ook buiten de eigen groep trouwt, worden ook anderen voorouder van de prinsenkinderen van nu. In mijn bestand komen Maria Verhoeven en Hendrik van de Goor uit Stratum voor: zelf hebben zij het niet geweten, maar zij horen bij die groep. Met mijn methodiek kwamen zij terecht in groep 201c, de enige groep, waarin Eindhoven de meeste vermelde gemeente is. Over de groepen aan de rand en de onderkant van het verknoopte vlechtwerk gaat het de volgende keer.

¹ Van Gestel, T. (2002): 'Koning, wie trouwt je dochter?' of Europese vorsten en hun afstamming van Karel de Grote als een model voor de populatiegenealogie. Mededelingenblad NGV-afdeling Kempen- en Peelland 10,3: 66-71.

STAMBOOMONDERZOEK DIGITAAL: DUITSLAND

In Duitsland zoeken is nog steeds veel lastiger dan in ons land. Een goede ingang om er mee te beginnen is de wiki van het Verein für Computergenealogie: Genwiki.de. Met veel informatiebronnen. Wat heel handig is: zoek de naam van een plaats en je krijgt veel informatie. Onder andere welke bronnen er over die plaats beschikbaar zijn.

Intussen blijft [Matricula](#) nieuwe RK DTB-boeken publiceren. Het Bisdom Muenster is nu compleet. Er zijn veel bronnen in Oostenrijk en Luxemburg bijgekomen.

BIBLIOTHEEK: AANWINSTEN BOEKEN

Co van het Groenewoud

De strafkolonie

Verzedelijken en beschaven in de Koloniën van Weldadigheid 1818 - 1859

Auteur: Wil Schackmann

Cat.nr: 11-SMN₄

In 2018 was het tweehonderd jaar geleden dat de eerste Kolonie van Weldadigheid werd opgericht, met een ongekend ambitieus plan: door middel van landbouw 'den toestand der armen en lagere volksklassen verbeteren' en ze verheffen tot beschaafde burgers.

Hoe ging dat verzedelijken en beschaven in z'n werk? En werden de koloniebewoners er 'betere mensen' van?

Al snel ontstond de behoefte aan een plek waar onzedelijke en onwillige kolonisten konden worden afgescheiden van de rest. Hiervoor werd een 'strafkolonie' ingericht, in eerste instantie op de Ommerschans en later, vanwege ruimtegebrek, ook in Veenhuizen. De schrijver verwerkt de lotgevallen van 'bannelingen', inwoners en opzichters tot een levendige geschiedenis over een toegepast maakbaarheidsideaal.

Uitgave 2018 - 342 bladzijden

Het 'Plakkaat van Verlatinge'

De eerste onafhankelijkheidsverklaring

Auteur: Anton van Hooff

Cat.nr: 11-HF

In januari 2018 werd het 'Plakkaat van Verlatinge' door televisiekijkers verkozen tot het 'Pronkstuk van Nederland'. Het document, dat op 26 juli 1581 door de Staten-Generaal in Den Haag werd goedgekeurd, kan gelden als de onafhankelijk-

heidsverklaring van de Nederlandse gewesten die de Spaanse landsheer Filips II 'verlieten'.

De schrijver bespreekt aan de hand van een hertaling de betekenis en historische context van die geboorteakte van de 'Republiek der Verenigde Nederlanden' en dus van Nederland als natiestaat. Hij laat zien hoe revolutionair en uniek het Plakkaat is als een eerste verklaring van universele mensenrechten. Het 'Plakkaat' is de eerste onafhankelijkheidsverklaring ter wereld.

Uitgave 2018 - 192 bladzijden

Hilvarenbeek

Onder de Hertog en onder de Generaliteit

Auteur: L.F.W. Adriaenssen

Cat.nr: 13-ASN

Het boek opent met: *Wie de ruimterijke Vrijthof van Hilvarenbeek betreedt, de wijds aangelegde dorpsplaats, ziet zich omringd door herinneringen aan het verleden: de kerk, de linde, de hervormde pastorie, de vijftiende-eeuwse en wellicht veel oudere herberg 'de Zwaan' en het overoude stratenpatroon.*

Het boek beschrijft de sociale en economische geschiedenis van Hilvarenbeek tussen 1400 en 1800, vier eeuwen van het dagelijks leven. Uniek is de omvang, de veelheid van onderwerpen en het grote aantal onbekende bronnen dat werd geraadpleegd. Het boek is geschiedkundig van opzet, gebaseerd op voornamelijk geschreven materiaal. Het werk biedt gedetailleerde informatie, ettelijke vertrekpunten voor nader onderzoek, alsmede verrassende nieuwe inzichten.

Uitgave 1987 - 440 bladzijden

TRANSCRIPTIE OUD SCHRIFT

Dik Jager

- 1 Lijste van de gasten die na desen altijs
- 2 op den eersten januarij op stats maeltijt
- 3 sullen werden genoodicht ende de or[-]
- 4 dre die gehouden sal werden tot het
- 5 aenstellen van dezelve aen de tafel
- 6 d'heer Commissaris van Sijn Hooch[heijjt]
- 7 d'heer Raetsheer wegens dese stat
- 8 d'heer Conservateur van de Schotsche natie
- 9 d'heer Rekenmeester wegens dese stat
- 10 d'heer Rentemeester van Sijne Hooch[heijjt]

MUTATIES LEDENLIJST

Co van het Groenewoud

Per 1 mei 2019 had de NGV 6415 leden en 567 bijkomende leden, waarvan voor de afdeling Kempen- en Peelland 262 leden en 24 bijkomende leden.

Voor correspondentie aan de NGV gebruikt u het postadres:
NGV, postbus 50, 3980 CB Bunnik
onder vermelding van uw lidmaatschapsnummer.

BESTUUR VAN DE AFDELING KEMPEN- EN PEELLAND

Contact:	0499-373523	Salderes 93	5682 EP	BEST
Anton Neggers				voorzitter@kpl.ngv.nl
Marie-Louise van Wijk – van Duurling				secretaris@kpl.ngv.nl
Jacques Haubrich				penningmeester@kpl.ngv.nl
Dik Jager				cursussen@kpl.ngv.nl
Co van het Groenewoud				ledenadm@kpl.ngv.nl
Astrid Magijse-Dix				scanbeheer@kpl.ngv.nl
Martien van de Donk				vicevoorzitter@kpl.ngv.nl
Peter Roosenboom				communicatie@kpl.ngv.nl

VOOR ONDERSTEUNING EN ADVIES

Voor advies en hulp bij uw genealogieprogramma:
(voor contact klik op e-mailadres)

GensDataPro:	André Van Damme	e-mailadres
GensDataPro	Wim van Stek	e-mailadres
Aldfaer	Johan van Hassel	e-mailadres
PRO-GEN	Ben Bal	e-mailadres
GRAMPS	Peter Roosenboom	e-mailadres
Webtrees	Peter Roosenboom	e-mailadres

Nederlandse Genealogische Vereniging

Website <https://ontdekjouwverhaal.nl/>

NGV-KPL <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/kempen-en-peelland/>